

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**

Al. Józefa Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów

WOOŚ.420.5.2.2024.AW.60

Rzeszów, dnia 18 listopada 2025 r.

**Pan
Wiesław Sowa – Zastępca Dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad
Oddział w Rzeszowie**

Działając na podstawie art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.) (dalej „Kpa”), w związku z art. 71 ust. 2 pkt 1 i art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) (dalej: „uooś”);

wzywam do uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko złożonego wraz z wnioskiem z dnia 18 listopada 2024 r., Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „**Budowa obwodnicy Nowej Dęby w ciągu drogi krajowej DK9**”, w którym stwierdzam braki merytoryczne w stosunku do wymagań dla tego typu dokumentacji określonych w art. 66 ust. 1 uooś. Braki te nie pozwalają na przeprowadzenie właściwej analizy Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Wobec powyższego przedłożony Raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, dalej „Raport oos” należy uzupełnić w następującym zakresie:

1. Uszczegółowić zawarty w Raporcie oos opis metodyki przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej poprzez przedstawienie (opisowo, graficznie): bliższych informacji, na uzyskanie których ukierunkowane były poszczególne kontrole (np. awifauna lęgowa, żerowisko dla ptaków drapieżnych, szlaki migracyjne płazów itp.), uzasadnienia dla przyjętego przestrzennego zasięgu inwentaryzacji przyrodniczej (wskazać na ile odpowiada przyjętemu zasięgowi oddziaływania, biologii/ekologii inwentaryzowanych elementów środowiska przyrodniczego oraz na ile uwzględnia możliwe wzajemne powiązania ekologiczne pomiędzy terenem inwestycyjnym, a jego otoczeniem), przestrzennego zasięgu poszczególnych dni kontroli (wskazać ile razy i w jakim okresie były inwentaryzowane poszczególne elementy środowiska przyrodniczego na całej długości planowanej inwestycji), godzin prowadzonych obserwacji, panujących warunków pogodowych w trakcie poszczególnych kontroli, sposobu przemieszczania się na inwentaryzowanej powierzchni (w przypadku stosowania transektów i punktów należy uzasadnić wybór ich przebiegu/lokalizacji). Przedstawić metodykę oceny znaczenia analizowanego terenu jako terenu żerowiskowego dla ptaków (w tym dla drapieżnych) i ssaków (za wyjątkiem nietoperzy). Wskazać graficznie miejsca poszukiwań zwierząt zabitych na drogach. Uzasadnić z wykorzystaniem literatury tematu wszystkie przyjęte metody badawcze, przedstawić na ile są skuteczne dla uzyskania zakładanych danych

przyrodniczych. Ocenic na ile liczba i terminy wykonanych kontroli terenowych pozwalają na ocenę znaczenia analizowanego terenu dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego we wszystkich kluczowych dla nich okresach fenologicznych.

Przedłożone kolejne uzupełnienie Raportu ooś nie odpowiada (lub nie robi tego w stopniu dostatecznym) na treść wezwania. Uzupełnienie powinno uwzględniać wszystkie inwentaryzowane elementy środowiska przyrodniczego. Należy podkreślić, iż wymieniany w uzupełnieniu Raportu ooś Załącznik nr 7 do Raportu ooś nie zawiera wnioskowanych informacji/uzupełnień.

2. Zwaloryzować uzyskane dane przyrodnicze z wykorzystaniem literatury tematu, ocenić znaczenie analizowanego obszaru dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego w różnych okresach fenologicznych (np. w przypadku awifauny w okresach wędrówek, lęgowym, dyspersji polęgowej i zimowania). Przedstawić wyniki obserwacji faunistycznych (ze szczególnym uwzględnieniem gatunków najbardziej zagrożonych ze strony tego typu przedsięwzięć, taksonów rzadkich i zagrożonych) w aspekcie ilościowym (np. określić szacunkową wielkość populacji lęgowej ptaków w badanym buforze) z wyszczególnieniem wielkości populacji bezpośrednio narażonych ze strony analizowanej inwestycji drogowej. Przedstawić bliższe informacje przyrodnicze dla zidentyfikowanych lokalnych szlaków migracyjnych ssaków (za wyjątkiem nietoperzy) i płazów (stwierdzone gatunki, intensywność wykorzystania, znaczenie korytarza). Dla każdego zidentyfikowanego w badanym buforze płatu siedliska przyrodniczego należy przedstawić (z wyszczególnieniem powierzchni płatów kolizyjnych) bliższe informacje dot. jego powierzchni, wartości przyrodniczej, stanu zachowania i występujących zagrożeń. Przedstawić bliższe informacje dotyczące poszczególnych zidentyfikowanych (w tym potwierdzonych i potencjalnych) w badanym buforze siedlisk rozrodczych płazów – ich powierzchnia, wartość przyrodnicza, stan zachowania, występująca roślinność wodna i stwierdzone gatunki płazów (wraz z szacunkowymi wielkościami ich populacji). Przedstawić wyniki poszukiwań martwych zwierząt wraz ze stosownym ich omówieniem. Przedłożone kolejne uzupełnienie Raportu ooś nie odpowiada (lub nie robi tego w stopniu dostatecznym) na treść wezwania. Waloryzacja powinna uwzględniać wszystkie inwentaryzowane elementy środowiska przyrodniczego. Przykładowo w przypadku ornitofauny, w Raporcie ooś brak jest oceny znaczenia analizowanego terenu w poszczególnych okresach fenologicznych, tj. w okresach wędrówek, lęgowym, dyspersji polęgowej i zimowania. W kolejnym uzupełnieniu Raportu ooś jedynie omówiono pewne aspekty dot. ornitofauny, nie odnosząc się do wszystkich zagadnień zawartych w wezwaniu.
3. Uzupełnić zawartą w Raporcie ooś ocenę oddziaływania planowanej inwestycji drogowej na środowisko przyrodnicze o przyjęte kryteria istotności analizowanych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, wraz ze stosownym ich uzasadnieniem. Uwzględnić w ocenie oddziaływania na środowisko przyrodnicze, wszystkie możliwe oddziaływania związane z inwestycją (nie tylko oddziaływania związane z bezpośrednią ingerencją w siedlisko przyrodnicze, czy też stanowisko chronionego gatunku) i skonfrontować je z cechami (biologią, ekologią) odbiorców tych oddziaływań.

W przedłożonym Raporcie ooś nie przedstawiono oceny oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego w aspekcie jakościowym i ilościowym, lub też nie zrobiono tego w stopniu dostatecznym, nie oceniono skutków wszystkich możliwych oddziaływań związanych z przedmiotową inwestycją (przykładowo fragmentacja, pogorszenie jakości, zmiana stosunków wodnych i świetlnych w przypadku siedlisk przyrodniczych, czy też śmiertelność w przypadku ptaków). Przedstawić opisowo i graficznie (na podkładach mapowych z naniesionymi poszczególnymi elementami przedsięwzięcia) zakres ingerencji w płaty poszczególnych chronionych siedlisk przyrodniczych. Należy zaznaczyć, iż przedstawiona w Raporcie ooś ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego często jest bardzo ogólna (w szczególności dla ssaków), bez odniesienia do wyników dokonanego rozpoznania przyrodniczego, bez próby przedstawienia jej skutków w rozmiarze

ilościowym (np. w przypadku ptaków na populacje lęgowe, przelotne i zimujące). Ocena ta powinna być zrobiona ze szczególnym uwzględnieniem gatunków najbardziej narażonych ze strony tego typu przedsięwzięć, gatunków rzadkich i zagrożonych. Ponadto skutki powinny być określone z wyszczególnieniem ocenianych wariantów. Przedstawić informacje, na podstawie których określano pojemność ekologiczną środowiska w sąsiedztwie planowanej inwestycji, wraz ze stosownym uzasadnieniem (w Raporcie ooś ocenioną ją ogólnie jako „znaczna”).

W uzupełnieniu Raportu ooś z września 2025 r. nie odniesiono się do poszczególnych elementów wezwania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 07 lipca 2025 r., przedstawiono jedynie wyniki waloryzacji obszarów istotnych dla ornitofauny (dostępne już we wcześniej przedstawionej dokumentacji). Uzupełnienie powinno uwzględniać wszystkie inwentaryzowane elementy środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem taksonów najbardziej narażonych ze strony tego typu przedsięwzięć, gatunków rzadkich i zagrożonych.

4. Uzupełnić przedstawioną w Raporcie ooś ocenę oddziaływania planowanej inwestycji drogowej (z wyszczególnieniem poszczególnych jej wariantów) na spójność sieci obszarów Natura 2000 oraz główne korytarze ekologiczne, lokalne szlaki migracyjne oraz istniejące powiązania ekologiczne. W przedłożonej dokumentacji brak jest dostatecznych analiz (przeprowadzonych z wykorzystaniem literatury tematu), pokazujących na ile przyjęte rozwiązania projektowe, w tym system przejść dla zwierząt – ich zagęszczenie i typy obiektów służących migracji zwierząt, zapewnią warunki umożliwiające bytowanie gatunków i osobników, których siedliska (areale osobnicze) przecina projektowana droga (zwierzęta mają możliwość swobodnego korzystania z całego arealu siedliskowego podzielonego przez drogę) oraz umożliwią migrację, wędrówki i dyspersję osobnikom przemieszczającym się na duże odległości (kluczowa funkcja przejść dla zwierząt, ważna szczególnie dla ochrony rzadkich gatunków o wysokich wymaganiach przestrzennych, np. dużych ssaków drapieżnych, łosia itp.). Ocena powinna zostać przedstawiona osobno dla każdego korytarza/szlaku, wraz z przedstawieniem stosownych działań ochronnych, które pozwolą na zachowanie ich drożności. Ocenic, na ile typy i zagęszczenie zaprojektowanych przejść zapewnią możliwość swobodnej migracji występujących tu zwierząt na drugą stronę analizowanej drogi. Należy tu podkreślić, iż w przypadku lokalizacji w korytarzach migracyjnych zwierząt o znaczeniu kontynentalnym lub krajowym, zagęszczenie przejść dla zwierząt powinno wynosić (zgodnie z literaturą tematu) – nie mniej niż co 1-2 km w przypadku zwierząt dużych, 1 km dla średnich i co 0,5 km dla małych. Na pozostałych odcinkach przebiegających przez mozaikę polno-leśną, zagęszczenie przejść dla zwierząt powinno wynosić – co 4-6 km w przypadku zwierząt dużych, 2-3 km dla średnich i co 0,5 km dla małych. W obrębie obszarów zabudowanych zagęszczenie przejść dla ssaków średnich i małych o mniejszych wymaganiach przestrzennych nie powinno być mniejsze niż 1/km (wbrew informacjom zawartym w ostatnim uzupełnieniu Raportu ooś, opracowanie Kurek (2011) *Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach* (GDOŚ, Warszawa) wskazuje (np. w tab. 5) na potrzebę budowy przejść również w terenie zabudowanym). Należy zweryfikować przyjęte zagęszczenie poszczególnych typów przejść dla wszystkich analizowanych wariantów przedmiotowej drogi. Uwzględniając lokalizację inwestycji drogowej w granicach głównego korytarza ekologicznego wskazuje się na konieczność zaprojektowania przynajmniej jednego samodzielnego przejścia górnego dla dużych zwierząt (przejścia tego typu charakteryzują się najwyższą funkcjonalnością). Należy tu zaznaczyć, iż w kolejnych uzupełnieniach Raportu ooś nie przedstawiono merytorycznych przesłanek wykluczających możliwość i zasadność budowy tego typu przejścia na analizowanym terenie. Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż wariant preferowany W10A_2, podobnie jak bardzo podobny wariant alternatywny – W10_2, należą do najbardziej ingerujących w istniejące połączenia ekologiczne, w tym w główne korytarze ekologiczne. Przyjęte rozwiązania minimalizujące barierowy wpływ inwestycji drogowej w przypadku wariantu preferowanego W10A_2 nie różnią się istotnie pod względem jakościowym w stosunku do wariantu alternatywnego

W6 – uznanego za najbardziej przyjazny środowiskowo, najmniej ingerujący w główne korytarze ekologiczne. W obu przypadkach nie zaprojektowano samodzielnych przejść dla dużych i średnich zwierząt (w tym przejść górnych), charakteryzujących się najwyższą skutecznością. Wszystkie zaprojektowane obiekty inżynierskie, udostępnione dla migracji dużych i średnich zwierząt, pełnią również inne funkcje, w tym gospodarcze (przejścia zespolone z drogami publicznymi, liniami kolejowymi, drogami leśnymi i drogami dojazdowymi) oraz hydrologiczne (przejścia zespolone z ciekami wodnymi), co często nie zapewnia im wysokiej funkcjonalności (w szczególności w przypadku łączonych funkcji ekologicznych z gospodarczymi). W przypadku lokalizacji dróg asfaltowych na powierzchni przejść zespolonych ich skuteczność zostaje znacznie ograniczona – zwłaszcza w odniesieniu do wszystkich gatunków leśnych. Należy tu także zaznaczyć, iż w przypadku przebiegu inwestycji przez obszary występowania zwierząt o wysokich wymaganiach siedliskowych (np. wilka, czy też łosia), należy dążyć do konieczności eliminowania wszelkich form aktywności ludzi na przejściach (zob. m. in. Kusak, J. *et al.* 2009. The permeability of highway in Gorski Kotar (Croatia) for large mammals. *European Journal of Wildlife Research* 55: 7-21). W przypadku wybranego do realizacji wariantu W10A_2, analiza dostępnych uwarunkowań środowiskowych, jak również przebieg względem granic głównych korytarzy ekologicznych, wskazuje na potrzebę rozważenia i zaprojektowania dodatkowych przejść dla zwierząt w następujących lokalizacjach (w km ok.: 0+750 (dla zwierząt małych), 1+150 (dla zwierząt małych), 3+500 (dla zwierząt średnich), 5+250 (dla zwierząt małych), 6+800 (dla zwierząt dużych, górne), 14+700 (dla zwierząt małych, suche), 16+700 (zmiana przejścia dla zwierząt małych na dla średnich). Dokonać analizy funkcjonalności poszczególnych zaprojektowanych obiektów inżynierskich służących migracji zwierząt, z uwzględnieniem wszystkich istotnych dla tej analizy elementów (w tym: urządzeń odwodnienia drogowego, skarp o nachyleniu $\geq 1:2$, ogrodzeń, barier ochronnych, ekranów akustycznych, stałych ogrodzeń herpetologicznych, zieleni osłonowej i naprowadzającej, oświetlenia drogowego, doświetlenia powierzchni przejść dla dużych i średnich zwierząt (stosowanie otworów lub szczelin doświetleniowych), dróg o nawierzchni utwardzonej, natężenia ruchu na drogach w strefach przejść (i dojść do nich), terenów zabudowanych, zakresu i charakteru prac umocnieniowych na ciekach itd.). W ostatnim uzupełnieniu Raportu ooś przedstawiono jedynie ogólne zalecenia dotyczące zagospodarowania poszczególnych typów przejść. Przedłożone w dniu 29 września 2025 r. uzupełnienie Raportu ooś nie odpowiada w pełni treści wezwania, podobnie jak wskazywany w ostatnim uzupełnieniu Raportu ooś pkt 14 aneksu 1 do Raportu ooś.

5. W związku z zapisem w Ad. 18 uzupełnienia Raportu (Aneks 2): „*Na tym etapie prac projektowych dopuszcza się oba sposoby pozyskania mieszanek bitumicznych i betonowych dla realizacji inwestycji*” określić jednoznacznie, czy masy bitumiczne i betonowe będą przygotowywane **na terenie prac realizacyjnych czy poza nim**. W przypadku wykorzystywania wytwórni mas bitumicznych oraz betoniarni na terenie zamierzenia, należy wyznaczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza z tych źródeł wraz z podaniem podstaw do jej wyznaczenia, a następnie uwzględnić w obliczeniach rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu. Obliczenia powinny zawierać m. in.: dane wejściowe, podsumowanie wyników oraz czytelne izolinie stężeń dla emitowanych zanieczyszczeń.
6. Doprecyzować, czy drogi dojazdowe/wyjazdowe z terenu budowy będą regularnie czyszczone, zraszane wodą (w uzupełnieniu Raportu nie odniesiono się).
7. Przedłożyć załączniki do opracowania pn. „*Dokumentacja hydrogeologiczna. Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe. Budowa obwodnicy Nowej Dęby w ciągu drogi krajowej DK9.*”, HPC Polgeol S.A., gdyż do Aneksu nr 2 załączono tylko sam tekst ww. opracowania.
8. Uwzględniając uzupełnienia przedłożone na ww. punkty wezwania zaktualizować streszczenie Raportu ooś.

Należy wspomnieć, że Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest podstawą ustalenia w formie decyzji, środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, toteż niezbędnym jest, aby określał w sposób jednoznaczny uwarunkowania, o których mowa w art. 82 ust. 1 uoś.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy uzupełnić do dnia **30 stycznia 2026 r.**

Zaznaczam, że Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (a więc również jego uzupełnienia) przedkłada się:

- w formie pisemnej w jednym egzemplarzu dla organu prowadzącego postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia;
- na informatycznych nośnikach danych z ich zapisem w formie elektronicznej w jednym egzemplarzu dla organu prowadzącego postępowanie oraz każdego organu opiniującego/uzgadniającego.

Jednocześnie zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 19 ww. uoś, Raport ooś, a więc również jego uzupełnienie powinien zawierać datę sporządzenia raportu, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

W związku z powyższym uzupełnienie Raportu ooś należy przedłożyć do tut. Organu w jednym egzemplarzu w formie pisemnej oraz w trzech egzemplarzach na informatycznych nośnikach danych z ich zapisem w formie elektronicznej.

Po przedłożeniu uzupełnienia lub właściwie sporządzonego (zawierającego uzupełnienia) Raportu ooś, zostaną podjęte dalsze czynności odnośnie ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji wnioskowanego zamierzenia.

Na podstawie art. 36 Kpa informuję, że w związku z koniecznością uzupełnienia dokumentacji, nie jest możliwe załatwienie przedmiotowej sprawy w terminie ustawowym. Załatwienie sprawy nastąpi w terminie 60 dni, licząc od dnia skompletowania materiału dowodowego.

W sytuacji potrzeby wydłużenia czasu do przedłożenia odpowiedzi na niniejsze wezwanie konieczne jest poinformowanie tut. Organu o konieczności jego przedłużenia.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie**

(-)

Sławomir Serafin

(podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat

Do wiadomości:

1. WOŚ aa